

بازار ایرتسی — ۱۵ ايلول ۱۳۴۰

برنجی سنه — نومرو ۲۱

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده

« وقت » مطبعه سنه

متصل گوشه باشندده

نومرو ۱

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی مجموعه

آبونه شترالپی :

سنه لکی ۲۵۰ ،

آلتی آیلغی ۱۲۵

فروق العاده نـسخه لـر

ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰

غروتار .

بحر حاضر هـیئتـه

طبعی قدیب ایدلمین

اشار احاده ایدلمز .

هر قایلک برنجی داره بشنجی کوندری بیقرار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، فنی رسمی مجموعه دور

دوملی پیکاره

- رومن -

ای آتیه وطن ، چق پورو پیله زره یوکل ،
 اوچقده قیزل صابرلک شماسی تل ، تل ،
 سامانده محکمه سوزولن قازلی بیله ال ،
 کوکلرده کونشور سنک عشقکه میچل ،
 ای آتیه وطن ، چق پورو پیله زره یوکل .

رشانی صبح اولوی بوکون دوملی پیکارده ،
 آل بارانی برشال کی مرغان یله صارده
 کوسر اوکوزل چهره کی کوکلرده ، صارده ،
 البت قاله چی شره قدر پویه قرارده
 عشقکه صبح اولوی بوکون دوملی پیکارده .

عین صامع

هیچ بر طول یوق که بن اونلک اوی اوللایم . بن آتا وطنک
 تمالی ، اک بو یوک حقیقت خیالیم

هوت . او آنا وطنک تمالی واک بو یوک حقیقت خیالیدر .
 بز صاغ قالدیخه او خیال دایما حقیقت کی محافظه ایدهلک .
 نسلدن نسله اوئی که قدسی برامات کی حرمله دور ایدهلک .
 اونک روحنی نمون ایملک ایچون بوتون قدرتمزه چالیشیوروز
 و چالیشه جفز . اونی صانت ایچون صرا کلیدی و قنده اونک
 کی اولاجفز و اونک کی توله جکیز . استقبال و استقبال اوغرند
 اک بو یوک نمونه اودر . بالکیز اوده ، زده مستقیم اولام :

« محکوم اولم ایستمبرین برملی تحت اسارت زه طرغمه مقدر اولام
 قرر قونی مستولیر ارنی دنیا بوزمه قالا مشر »

بوغا نانه زیارتی ینه (غازی پاشا) حضر تریلک فظفر نده کی
 صولک سوزله فقط مساعدلرینه اغترا ا بر کلندی ده کیشیدر وک .
 تنوچ ایدهلک :

« آفر ایشم : بوغزا و شرامت و برانی باد و خطه ایرکن
 شریز عسکری هب برابر حرمت و تعظیم ایدر سلامه ایدر ! »

حسن علی ۱۰ ایلول ۱۴۰۰

حسن علی کک کچن نسخه مزده کی مقاله سنک اک صولک سطرلی : « صمدی ،
 دیلار و فقط منکر و ملحد روحی و فلسفه سی ! » شکنده اوله جفز .

موسیقیه حیات

موسیقیک روح اساسی آنجی و جدان و ایمان ایله آکلاشیلیر
 - روح موسیقیکده کی غنیل جاده لری - موسیقینا سنک روحی ده غنیل
 صورته تکلون ایدر - روح موسیقیک غدارلی - موسیقیده تعصو -
 برنجی .

کچن مقاله مده ، صنعتکده ، هر فی حیات وجود کی ،
 بویون ، اولن و نسل برافان حیات دورلری موجود اولدیفندن ،
 ویشامق ، یکیدن جانلانی ، مؤثر اولاق ایچون بو چوق حیات
 شرائطه محتاج بوتدیفندن بحث ایشدم . بوکون ، مسئله یی
 توضیحاً ، بوتون اورونلک اک محترم موسیقی عالملرندن بری
 اوله رق مشهور و « قولله ز دوفرانس » ک تاریخ موسیقی مدرسی
 موسیو « ژول تومباریو » نک « موسیقی و ذی حیات مخلوقات »
 سرلوحه لی فلسفی آتودینی ترجمه ایدیریم : مؤلف
 La musique, Paris : 1920, p. 311-329 اسملی
 اثرنده مندرجیدر . مذکور آتوددن چیقارویله چکمز چوق
 عقیده بعض نیکه لک تئیتی صولکه برافرق منی نقله با نلایم .

مسئله یی چوق دریندن قاریشیدیرمن ، هیجان موسیقی به
 کیره ن غیر مشعور لک (inconscience) مو قعی ، و او هیجانی
 تشکیل ایدمن آهنگلری ده اای طایفه یه یارایه چق بعض
 مشابهتلی کوسترمک لری سوندیم .

۱ - ذی حیات مخلوقات تمثیله قابیل و معضود لر :

۲ - تکامل ایدولر :

۳ - انحطاط ایدر و اولولر .

شواوچ فکر عمومینک اطرافنده بعض موسیقی ظاهراتی
 جمع ایدیلیر .

۱ - تمیل و روح موسیقی :

« حیوانات و نباتاتده کی مشترک حیات جاده لری حقیقده
 درولر » (۱۸۷۸) اسملی کتایبده « قلود برنار » شو توضیحی
 بایور : « غیر قابل تعریف اولان برشیک تعریفندن صرف نظر
 ایدرلک » بز بالکیز ذی حیات مخلوقات جادات ایله بالمقایسه
 توصیف ایتکه چالیشاجفز . بوتندن آکلاشیلورکده ، حیات
 تعریف ایدلر : - عین و وجهه ، حیالتک برشکل دیکری اولان
 تفکر موسیقیک (اساس) ده تعریف ایدلر ، تعمیم ایدیلیر

ذی حیات مخلوقات زنده کی تمثیل خاصه سته مربوط خواص، اختلاط و تعضود. میفرسوقولر ایضاح ایدیورکه، بو قاراقدرلر متجانس دکلدر، فقط برلری دیگرلری اوزرینه تحکم ایدن ماده لک اختلاطیه وجوده کلرلر. — عین صورته، روح موسیقینک تشکلاتنده کی غایت مختلط عنصرلرکده تحلیل ايله فرق ایدیلدیکنی بیلوروز: قولاغک فیزیولوژیک خواصی، حافظه، حس، اجتناب خاصه سی، خالص فعالیت عقلیه، تحلیل، مال موروث و اکتساب ایدیلن کولتور، اعداد قانوننک غیرمشعور تطبیقی و کندی کندینه یارادیجیلقی، حیات شخصیه به نفوذ ایدن اجتماعی حیات و آفاقی حیات... و اگر برسه نفونی بیولوژیستلرکده مودوبوحت اصطلاحاته کوره تدقیق ایدرسه، عین اختلاطی میدانه چیقارمق خصوصنده مشکلات چکمه یز.

ما فوق برذی حیات مخلوقک طرز فعالیتنده کی مه قانیزمه انتظامی شایان حیرت در. بیولوژیستلر اونی تام برارزده تعریفن چکینیرلر. اونی قسمی فعالیتلره ویا وظیفه لره آیرمه مجبوردرلرکه، بوقسملر غایت اعتباری برصورتده تقریق اولنه بیلرلر. چونکه برلرینه صیقی صیقی مربوطدرلر. — بپونک برقوارته کی ویا سه نفوئسی کی بر «برک» (ensemble) اثری یاراتان تفکیر موسیقینک وحدتده شایان حیرت در.

قلود بهرنا ايله برلکده دینله بیلرکه، بویه برعضویت، «ذی حیات ماده نک ثابت خواصنک تولدینه سبب اولان ترتیب خصوصی» در. بر «فؤغ»، دینخوتومی به تابع، یعنی ایکی داله آیریه جق برجره مثابه سنده کی بر موضوع (sujet) ايله باشلار. برسه نفونی وجوده کیرن تکمیل عنصرلرک برلری دیگرلری اوزرینه تحکم ایدره. یالکز ایکی «نوع»، بوعومی قانونک حدودندن قاجقده در: فقط اولنرده حقو آشاغی نوعلدر، وقاعده کی اخلال ایتملر، بری، انشا انکسزین وانکشاف ایتیرمکسزین یالکز دواملی بر صره لایشه انحصار ایدن راپسودی (rapsodie)؛ دیگرکی ایسه، یکنه مقصدی قولاغک ذوق اولان پوت پوری (pot-pourri) در. «اوپهرا» ده، حقیقتاً بردرام ایریک اولدینی زمان، مذکور انتظام و وحدت قانوننه وعایتکار قالیر. لایت موتیفلر (Leit-motive) تعیر آخزله «قوندوقتوره مال»، غایت واسع برسته نی «تعزوا یندیرمک»، اونی غیر صنعتکارانه

ودینله بیلرکه هر هانکی بر (اساسی) تعریف یایمق امکان خارجنده در؛ اگر، ازقضا، بویه برتعریف فوق البشر بر کیسه طرفندن یاپلمش اولسه یدی، آکلایه مازدق. بعض کیسه لره واردکه، حکمتشناسلرک پایدینی جبهه اولچوشلریله قناعت ایتمیه رک، شوو یا بو حادته نک، حد ذاتده «ندن یاپلمش» ویا «ندن عبارت» اولدینی بیلیمک ایستلر. ارزولرینه نائل اوله جقلری شبهه لری. بن یهوده یره برچوق غیرتیر صرف ایتدم، «بنفسه» برقوته عقل ایرد بره مدم. بز آنجق افعوللری و مه قانیزملری طانیوروز؛ و موسیقیشناس حقنده حکمتشناس ویا بیولوژیست حقنده اولنیدندن ده افضله مشکله سندن اولمالیدر. حیات ویا تفکیر صنعتکارانه نی یالکز بردرلو دوعریدن دوعری به ایبق طرزی وارد: اوده وجدان، ایمان در.

تکمیل ذی حیات موجودات، جاداتدن تک راساس خاصه ايله آیرلمقده در: تمثیل (assimilation). ماده نی وجوده کیرن نقطه لک هر بری اوزرنده، هر آن، ایکی جوهرک تمثیلی افاده ایدن ضیاعلر و قزانجیلر، انهداملر و یکیدن تأسسلر وارد. روح موسیقی ده، «عنصری حیات» ک افقلا سمز و غیر مرئی فعالکته مالکدر؛ روح موسیقی، تاریخ عمومی ویا خصوصینک لاعلی تعیین هر هانکی بر آننده، برحافظه کار وراثت ايله اختلاطی قوتلر آره سنده موضوع بولندقه کرک کندنی ایلیکی، کرکسه فنانی نامنه اولسون شو ایکی نوعده کی تأثیرک تماس و حولونه الی نه یاه صورتلرده قارش کله بیلر: محیطی حیاتدن کن و تبدیل موقع ویا شکل ایتدیردیک تأثیرلر؛ دوعریدن دوعری به اسکی ویا ایکی موسیقیدن کن تأثیرلر... موسیقیشناسک روحی ده، ادیبک روحی کی، هان هان دالما غیر مشعور اولان بر تمثیل صورته تشکلات ایدره: قرائت (موسیقی) ايله، استادلرک مثالی ايله، تقلید و امتثال ايله... اوروح، جامد موجوداتک عکسسته اوله رق، اجرای فعالیت ایتدیکه آشیتمز، بلکه قوتله نیر و نشوونما بولور. ینه روح موسیقی، ذی حیات موجودات کی، کندینه یارایان و نشوونماسی تأمین ایچون هضم ایدنی لازمکن، و عکس تقدیرده کندیسنی خسته ایدمه یان، تسمیم ایدمه یان، اولدیره. بیلن شیلره غدا لایر،

موسیقی رال

ناپولی! ناپولی!

ربانی دهرینلک رنکی اولان مطلق لاجوردی نی قایب
 نه تدیکمز یونانستان ساحلاردن بهری دیلمده تسلی کیمی کزدهن
 کله آرتیق او ایدی .

هر طرفی ، انسانلرک بری برنی ایتوب صیقیشدینی ظن
 نه تدیرجک قادار کوبلرله ، دوزکون پئارله دولو اولان ایتالیا
 ساحلاریده ساعترجه ، کونارجه توتویور ، بوساحلاردده
 ده کیزلی وکوکار بردومان سوزونتوسیه قابانیور ، مسافیلر
 واقفلر قیصالیور . فرهنک شاعرینک اوقادار بیلدیلری ایتالیا
 لاجوردیسی بومیدر ؟ ایشه اُک جنوبی نقطه لردن سکیوروز .
 فقط اوستمز واطرافز دائما روحه صیقتی وهردن اسمرلکاردن
 صییریلامیور .

ایشتمدیم که استانبولک کوزه لکنه ، طبعی بیجمنه معادل
 اولان شهر ناپولی ایش . «اوراده شرقی آندیران رنکه هر
 حالده قووشاجمز» دیوردیم .

لاکین برصباح کوردم که جسم برنا قالا بالغنک اوکلر نده یز .
 «دوزو» وولاننک ته پسندن باشلایان بردومان شریدی
 بو شهرک فونقده لایقطع قیوریلور ، صاریور ، توتویور ،
 سکیور وکلیور .

*.

ایتالیالرک کندیسندن کندی موسیقیلری دیکلمک اوتدنبیری
 دیلهدیکم برشیدی . ناپولیده قاله جغمز ایکی کون وایکی کیجه
 ایچنده برفرست آریوردیم . اونی بولدم . شرقک ، چاناق
 قلعدن صوکرا قایب نه تدیکم دهرینلک رنکنه «ویللاقومونالا»
 دهنیلن بلدیله باغچسئنده ، کوزلرمله دهکیل ، قولالرمله
 وروحله دالدم .

لامارتینک «تورکیا تاریخی» نک برنجی جلدنده ، غالباً
 مقدمه سئنده مالا شویله برجه واردی :

«شرقلیلری یابانه آتیمالم ، اونلره حرمت نه دلم . چونکه
 بوتون پیغمبرلر دنیایه شرقدن کلیدلر ، وشرقلیلر بزه سنانک
 قایلیری آچدیلر .»

پیغمبرلری ییتیشدیرن ، روحلره کولرک قایلیری
 آچدیران نعمت : او مایلکدر ایشه .. خیال رنکی ، روحی

مجردل عسکره :

کیجه مهتابده ملکر ده دیر ،
 بدی قات عرشه یازیلش اسمک !
 سوزولوب نور اولیورمش جسمک
 قهرمان بایلی مجهول عسکر !..

ابدیا سکا عرق مدیون ..
 کیدیک برلی یادک بورومش ،
 نازی کولکه کده شهیدلر بورومش ؛
 هانکی غالره بروح اولهک !..

نقدور اولهده نامک مجهول
 بته کولکده مقامک ... کلکون
 بوغوز تولکیمی روحک قوروسون ،
 ایتنه برآق بیله عرشمدن افول !..

قام اوله بدی اکر مهجورک ،
 بته ایلردی امین اول سجده !..
 سنی آکدجه کلیرکن وجده
 تیرهن روحی قایلار نورک !..

ای الهی یوچه افسانه لی روح
 قهرمانلر اکلیبر نامکله ...
 قاهرلر فتح اولور الهامکله ؛
 ایدر اعدایی خیالک مجروح !..

۱۱ ایل ۱۳۴۰ محمد مسیح

برصورتده الی نهایه صره لایش خطاسندن صاقلامق ،
 واقسامی ملتضق برک حالده تنظیم ایتک اوزره قوللانیلمش
 برواسطه اولقدن باشقه برشی دکلیر .

بز ، بورادن ، برتقید قاعدسی بیله استخراج ایده بیلیرز :
 اثر موسیقی ، تام وغیر قابل انحلال بربرلک تشکیل ایتک
 مجبوردر . خلاصه لردن ویا «منتخب باوچهلر» دن ذی حیات
 مخلوقات یابیلدینی کی - که hydres لر مستئناد - ، هیچ
 اولمازسه بیعتی بوزمدن کوزله برستینی بولمده غیر ممکن
 اولسی لازمکلیر ؛ ورسه نفونیدن ، ویا براوهرادن ، یاخود
 هرهانکی برپوشمدن ، آیری اوله رق جائیق اوزره ، قیمت
 اصلیه سنی ضعیفلا تمدن برقاچ حقیقه چیقارمق امکاتتی ویرن
 هر آن - خصوصی و نادر تصادفلر خارج اولق اوزره - اثرک
 دوشوک قیمته اولدیفته قطعی دلیل تشکیل ایدر .

کله چک مقاله ده «تکامل موسیقی و ذی حیات مخلوقات
 فصلانی ترجمه ایده حکمک ، اونی برده «تناسل و موسیقی»
 موضوعی تعقیب ایده چکدر .

مقری کوی : ۱۰ ایل ۱۹۲۴

میخال زاده
محمد وراغب